

Kymenlaakson steinerkoulun yhdenvertaisuus-
ja tasa-arvosuunnitelma
2023-2026

Sisällys

1. Johdanto	3
2. Lainsäädäntö	4
3. Tasa-arvolaki	4
4. Yhdenvertaisuuslaki	5
5. Toimenpiteet yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi	6
6. Toimintaohje kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltilanteisiin	8
7. Arvot yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon tukena	8
8. Arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamiseen ja tuloksiin	9
9. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvotilanteen kartoitus	9
10. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmasta tiedottaminen	9
11. Lähteet ja lisätieto	10

1. Johdanto

Perusopetuksella on tärkeä tehtävä sukupuolten tasa-arvon edistämässä ja sukupuolitietyöisuuden lisäämisessä. Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta velvoittaa kouluja ja oppilaitoksia laatimaan tasa-arvosuunnitelman myös perusopetusta antavissa oppilaitoksissa. Yhdenvertaisuuslaki edellyttää, että kouluilla ja oppilaitoksilla pitää olla suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja että kouluissa tehdään järjestelmällistä tasa-arvotyötä.

Tasa-arvon edistäminen kouluissa tarkoittaa sitä, että tyttöjä ja poikia kohdellaan tasapuolisesti ja syrjimättömästi koulupäivän kaikissa tilanteissa. Koulussa laadittava tasa-arvosuunnitelma on työkalu, joka ennaltaehkäisee sukupuolen perusteella tapahtuvaa syrjintää ja tukee sukupuolten tasa-arvon edistämistä koulun arjessa. Tavoitteena on myös, että tulevaisuudessa naiset ja miehet jakautuisivat eri tehtävätasolle ja eri ammatteihin nykyistä tasaisemmin kykyjensä ja taipumustensa mukaan.

Tasa-arvoisessa ja yhdenvertaisessa koulussa ei saa esiintyä syrjintää sukupuolen tai muun henkilöön liittyvän syyn, kuten iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, seksuaalisen suuntautumisen, terveydentilan tai vammaisuuden perusteella. Suomen perustuslaissa yhdenvertaisuuden periaate viittaa sekä syrjinnän kieltoon että ihmisten yhdenvertaisuuteen lain edessä. Yhdenvertaisuuslaki, rikoslaki, tasa-arvolaki ja työlainsäädäntö tarkentavat syrjinnän kieltoa eri elämänaueilla. Koulutuksen järjestäjä on velvollinen huolehtimaan siitä, että kaikkien häirintään puututaan kasvatuksen ja koulutuksen toiminnassa ja koulun järjestämissä tilaisuuksissa. Mikäli koulu laiminlyö käytettävissä olevia toimia oppilaan häirinnän poistamiseksi, pidetään menettelyä syrjintänä. Syrjinnän kohteeksi joutuneella on oikeus saada hyvitys koulutuksen järjestäjältä, joka on syrjinyt häntä.

Tasa-arvon edistämässä ei ole kyse vain oikeudenmukaisuuden toteuttamisesta, vaan myös edellytysten luomisesta viihtyisän ja motivoivan oppimisympäristön syntymiseksi. Kun kaikkien osaamista ja työtä arvostetaan oikeudenmukaisesti, edistää se oppilaiden hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä.

Tavoitteena on tasa-arvoinen, yhteistyökykyinen sekä tuloksekas työympäristö, jossa tasa-arvo on osa koko toimintakulttuuria. Tasa-arvon edistäminen on kaikkien koulun jäsenten velvollisuus. Erityisesti koulun johdon ja henkilökunnan sitoutuminen tasa-arvoa edistäviin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin on tärkeää. Tasa-arvosuunnitelman perimmäinen tarkoitus on, että tasa-arvoajatus ja – tavoite saataisiin luontevasti sisällytettyä kaikkeen koulun toimintaan. Suunnitelmalla viestitetään sekä sisäisille että ulkoisille sidosryhmille koulumme arvoista, jotka antavat suuntaa tasa-arvotyölle. Tasa-arvosuunnitelman tarkoituksena on myös antaa keinoja ja välineitä edistää tasa-arvon toteutumista koulussamme. Tasa-arvoisessa ja yhdenvertaisessa työ- ja oppimisympäristössä kaikilla on mahdollisuus työskennellä ja opiskella ilman syrjintää sukupuolen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Koulun toiminnan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden parantamiseksi keskeisiä kehittämisalueita ovat:

- syrjinnän tunnistaminen ja siihen puuttuminen
- toiminnan ja käytäntöjen yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi ja yhdenvertaisuutta edistävien toimenpiteiden toteutuminen

- osallisuuden lisääminen.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista vaikeuttaviin asenteisiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Kymenlaakson steinerkoulu edistää kaikessa toiminnassaan sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuuden toteutumista tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luo ja vakiinnuttaa sellaiset oppimis-, toiminta- ja hallintotavat, joilla varmistetaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Tasa-arvolla tässä suunnitelmassa tarkoitetaan tasa-arvolain mukaista sukupuolten välistä tasa-arvoa.

Tämä suunnitelma toimii pohjana Kymenlaakson steinerkoulun tasa- arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistyölle. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään tarvittaessa, mutta vähintään kolmen vuoden välein. Tätä suunnitelmaa täydentävät koulun muut suunnitelmat (opetussuunnitelma, opiskeluhuoltosuunnitelma, pelastussuunnitelma).

2. Lainsäädäntö

Koulumme yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman laadinnassa on otettu huomioon sekä tasa-arvo- että yhdenvertaisuuslaki (609/1986, 1325/2014).

3. Tasa-arvolaki (609/1986)

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annettuun lakiin (609/86, muutettu lailla 232/2005) lisättiin vuoden 2005 lain kokonaisuudistuksen yhteydessä säännös oppilaitosten tasa-arvosuunnittelusta. Velvoite laajeni koskemaan perusopetuslakiin perustuvaa opetusta järjestäviä kouluja vuoden 2015 alusta lähtien. Säännöksen mukaan oppilaitosten on laadittava, yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden edustajien kanssa, oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen tähtäävä tasa-arvosuunnitelma (tasa-arvolain 6 b §). Oppilaitoksen tulee laatia myös henkilöstöpoliittinen tasa-arvosuunnitelma, jos henkilöstömäärä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää (tasa-arvolain 6 a §). Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolenilmaisuun perustuva syrjintä. Oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen tähtäävän tasa-arvosuunnitelman laatimisen tarkoituksena on edistää tasa-arvoa ja ennaltaehkäistä sukupuolen perusteella tapahtuvaa syrjintää. Tasa-arvosuunnittelu tukee myös oppilaitoksessa tehtävää muuta kehittämistyötä. Oppilaalle puolestaan tasa-arvotietoisuus on tärkeä pääoma elämää varten.

Tasa-arvolaki edellyttää, että tasa-arvosuunnitelma sisältää kartoituksen oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta ja siihen liittyvistä ongelmista. Kartoituksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota tasa-arvon toteutumiseen opiskelijavalinnoissa, opetusta järjestettäessä, opintosuorituksia arvioitaessa sekä toimenpiteisiin, joilla pyritään seksuaalisen häirinnän ja sukupuolen perusteella tapahtuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. On myös selvitettävä, miten oppilaat kokevat tasa-arvon toteutuneen omassa oppilaitoksessaan.

Välittömällä sukupuoleen perustuvalla syrjinnällä tarkoitetaan tasa-arvolaisia:

- 1) naisten ja miesten asettamista eri asemaan sukupuolen perusteella;
- 2) eri asemaan asettamista raskaudesta tai synnytyksestä johtuvasta syystä;

3) eri asemaan asettamista sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisuuden perusteella.

Välillisellä sukupuoleen perustuvalla syrjinnällä tarkoitetaan tasa-arvolaisia:

- 1) eri asemaan asettamista sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun nähden neutraalilta vaikuttavan säännöksen, perusteen tai käytännön nojalla, jos menettelyn vaikutuksesta henkilöt voivat tosiasiallisesti joutua epäedulliseen asemaan sukupuolen perusteella;
- 2) eri asemaan asettamista vanhemmuuden tai perheenhuoltovelvollisuuden perusteella.

Tasa-arvolain uuden 6c §:n mukaan mm. koulutuksen järjestäjien tulee ennaltaehkäistä sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Virallisen sukupuolen lisäksi otetaan siis huomioon myös sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän ennaltaehkäisy. Sukupuolivähemmistöön kuuluvien yksityisyyttä tulee kunnioittaa, eikä tasa-arvon edistäminen tarkoita sitä, että ryhdyttäisiin selvittämään ihmisten sukupuoli-identiteettejä tai sukupuolen ilmaisuja. Tällainen tieto on salassa pidettävää ja kuuluu yksityisyyden piiriin.

Kymenlaakson steinerkoulun tasa-arvosuunnitelma noudattaa tasa-arvolain määritelmiä sukupuoli-identiteetistä ja sukupuolen ilmaisusta.

Sukupuoli-identiteetillä tarkoitetaan tasa-arvolaisia henkilön kokemusta omasta sukupuolestaan. Sukupuoli-identiteetti on aina yksilöllinen, eikä se välttämättä ole sama kuin henkilölle syntymässä määritelty sukupuoli. Henkilötunnuksesta ilmenevä sukupuoli on ihmisen virallinen, juridinen sukupuoli. Useimpien ihmisten sukupuoli-identiteetti vastaa heille syntymässä määriteltyä sukupuolta. Transsukupuolisuuden käsite tarkoittaa, että syntymässä miespuoliseksi määritelty henkilö voi kokea olevansa nainen tai naispuoliseksi määritelty henkilö voi kokea olevansa mies. Transgender tai muunsukupuolinen henkilö kokee olevansa sukupuoleton tai osittain nainen tai mies.

Sukupuolen ilmaisulla tarkoitetaan tasa-arvolaisia sukupuolen tuomista esiin pukeutumisella, käytöksellä tai muulla vastaavalla tavalla. Sukupuolen ilmaisu on yksilöllistä. Useimpien ihmisten sukupuolen ilmaisu vastaa heille syntymässä määriteltyä sukupuolta. Sukupuolen ilmaisulla tarkoitetaan ainoastaan henkilön sukupuolen ilmentämistä edellä todetulla tavalla, mutta ei esimerkiksi yleisesti henkilön tyylin esiintuomista. Henkilö voi toisinaan kokea tarvetta ilmaista esim. pukeutumisellaan eri sukupuolta, tätä kutsutaan ristiinpukeutumiseksi ja henkilöstä käytetään käsitettä transvestiitti. Transsukupuolisista henkilöistä, transgendereistä ja transvestiiteista käytetään toisinaan yleiskäsitettä transihmiset.

Tasa-arvolakia sovelletaan vastaavasti syrjintään, joka perustuu siihen, että henkilön fyysiset sukupuolta määrittävät ominaisuudet eivät ole yksiselitteisesti naisen tai miehen (intersukupuolisuus).

4. Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)

Yhdenvertaisuudesta ja syrjinnän kielloista säädetään Suomen perustuslain perusoikeussäännöksissä, joita täsmentävät useissa eri laeissa säädetyt syrjinnän kiellot sekä tasapuoliseen kohteluun velvoittavat säännökset. Perustuslain mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Euroopan unionin jäsenmaat ovat sitoutuneet edistämään yhdenvertaisuutta ja vastustamaan kaikkinaista syrjintää. Vuonna 2000 EU:ssa annettiin rasismia ja työsyryntää koskevat direktiivit. Direktiivit on Suomessa pantu toimeen 1.2.2004 voimaan tulleella yhdenvertaisuuslailla (21/2004). Uuden yhdenvertaisuuslain (1325/2014) tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen

oikeusturvaa. Lain soveltamisala on laajentunut, ja lakia sovelletaan julkisessa ja yksityisessä toiminnassa. Lakia ei sovelleta yksityis- tai perhe-elämän piiriin kuuluvaan toimintaan, eikä uskonnonharjoittamiseen. Yhdenvertaisuuslaissa kielletään välitön (suora) syrjintä ja välillinen (epäsuora) syrjintä, häirintä sekä ohje tai käsky syrjiä jotakuta.

Samanlainen kohtelu ei aina takaa yhdenvertaisuuden toteutumista, sillä ihmisten lähtökohdat ja mahdollisuudet ovat erilaiset. Tosiasiallinen yhdenvertaisuuden toteuttaminen edellyttää yhteiskunnassa esiintyvän syrjintään perustuvan eriarvoisuuden aktiivista poistamista.

Yhdenvertaisuuden aktiivinen edistäminen voi merkitä poikkeamista samanlaisen kohtelun periaatteesta, jotta heikommassa asemassa olevien ryhmien tosiasiallinen yhdenvertaisuus toteutuisi. Tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen edellyttää myös välilliseen syrjintään puuttumista. Välillinen syrjintä on usein tahatonta ja perustuu esimerkiksi siihen, ettei näennäisesti puolueettoman säännöksen tai käytännön vaikutuksia erilaiisiin ihmisiin tunnisteta. Yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi on toiminnan vaikutusten tarkastelua syrjinnän vaarassa olevien ryhmien näkökulmasta.

Yhdenvertaisuuslaissa kielletyt syrjintäperusteet ovat ikä, etninen tai kansallinen alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, terveydentila, perhesuhteet, ammattiyhdistystoiminta, poliittinen toiminta, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy (esim. varallisuus, raskaus). Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Häirinnässä on kyse ihmisarvoa loukkaavasta käyttäytymisestä. Ihmisarvon käsite viittaa kaikkien ihmisyksilöiden synnynnäiseen ja luovuttamattomaan arvoon sekä jokaisen oikeuteen nauttia perustavanlaatuisista oikeuksista yhdenvertaisesti muiden kanssa. Ihmisen luontainen arvo ei riipu hänen alkuperästään, iästään, terveydentilastaan tai muista ominaisuuksistaan tai muiden mielipiteistä ja arvostuksista. Henkilön ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukkaava käyttäytyminen on häirintää, jos loukkaava käyttäytyminen liittyy edellä todettuihin syihin ja käyttäytymisellä luodaan mainitun syyn vuoksi henkilöä halventava, nöyryyttävä tai häntä kohtaan uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri. Käyttäytymisen käsite on ymmärrettävä laajasti siten, että kyse voi olla esimerkiksi puheista, sähköpostiviesteistä, ilmeistä, eleistä, epäasiallisen materiaalin esille laittamisesta tai muunlaisesta viestinnästä.

5. Toimenpiteet yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi

Kymenlaakson steinerkoulu on yksityisen opetuksenjärjestäjän ylläpitämä oppilaitos, joka tarjoaa opetusta vuosiluokille 1-9. Sukupuolen, iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, seksuaalisen suuntautumisen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella ei ketään saa asettaa eri asemaan ilman hyväksyttävää perustetta. Kaikilla tulee olla samat mahdollisuudet koulutukseen sukupuoleen katsomatta. Myös opetuksen ja käytettävän aineiston tulee tukea tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista.

Luokittaiset oppilasryhmämme ovat sekaryhmiä kaikkien oppituntien ajan, sekä osa yhdistelmäluokkia. Ryhmien opetuksessa otetaan esiin molempien sukupuolten näkökulmat, ja myös opetusmateriaali laaditaan tasa-arvon periaatteita kunnioittaen. Tasa-arvo näkyy myös oppilasarviointissa, jossa toimintaa ohjaavat valtakunnallisesti asetetut tavoitteet ja kriteerit.

Oppilaita kohdellaan tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti ja näistä asioista keskustellaan heidän kanssaan. Oppilaita ohjataan arvostamaan yksilöiden erilaisuutta sekä harjoittelemaan hienotunteisuutta päivittäisissä vuorovaikutustilanteissa. Loukkaavaa kielenkäyttöä ei hyväksytä ja henkilökunta ohjaa myös esimerkillään oppilaita muut huomioivaan kanssakäymiseen.

Kymenlaakson steinerkoulun opetussuunnitelmassa, kriisisuunnitelmassa sekä opiskeluhoito-suunnitelmassa on annettu oppilaitoksen turvallisuuteen liittyviä ohjeita ja toimintamalli mahdollisia väkivalta-, kiusaamis- ja häirintätapauksia varten. Uudistunut opetussuunnitelma antaa myös oppilaalle entistä suuremman mahdollisuuden vaikuttaa omaan oppimiseensa, esimerkiksi monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa.

Mikäli oppilaalla ilmenee oppimisvaikeuksia, hänet ohjataan tarvittaviin tutkimuksiin ja hänelle järjestetään oppimisen tukitoimet kolmiportaisen mallin mukaisesti. Koulullamme työskentelee erityisopettaja, joka yhteistyössä luokanopettajien, vanhempien ja muiden opettajien kanssa huolehtii kolmiportaisen tuen järjestelyistä. Tukiopetusta ja myös opiskeluhoollollista tukea annetaan kaikille oppilaille tasapuolisesti ja tarvittaessa. Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus opiskella yleisopetuksen ryhmässä tuen tarpeesta riippumatta.

Uskonnollinen tasa-arvo toteutuu koulussamme siten, että uskonnon- tai elämäntutkimustiedon opetusta annetaan perusopetuslain määräämällä tavalla.

Monikulttuurisuus näkyy Kymenlaakson steinerkoulun jokapäiväisessä toiminnassa. Koulussamme opiskelee oppilaita eri kulttuureista, ja eri kulttuurien erityispiirteisiin tutustutaan opetuksessa. Opetuksessa tuetaan oppilaan monikulttuurisen identiteetin rakentumista, osallisuutta suomalaisessa yhteiskunnassa ja globaalistuvassa maailmassa sekä edistetään suvaitsevaisuutta ja kulttuurien välistä ymmärrystä. Sekä ala- ja yläkoulussa keskustellaan rasismista ja sen eri piirteistä. Oppilaiden kanssa käsitellään yhdenvertaisuutta sekä tasa-arvoasioita päivittäin monin eri keinoin (keskustelut, kyselyt, kirjoitelmat, draama, leikit ja pelit). Oppilaita ohjataan asettumaan toisen asemaan ja tarkastelemaan asioita ja tilanteita eri näkökulmista. Koulutyössä edistetään suunnitelmallisesti ihmisoikeuksien tuntemista ja arvostamista sekä niiden mukaista toimintaa.

Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ennalta ehkäisemisen pohjana on koulun positiivinen, avoin ja salliva ilmapiiri. Sukupuolten välisistä eroista keskustellaan avoimesti oppitunneilla, mutta niitä ei tarpeettomasti korosteta, ja näin vahvisteta stereotyyppisiä malleja. Oppilaille kerrotaan, ikäkausihuomioiden, mitä sukupuolinen tai seksuaalinen häirintä tarkoittaa ja miten siihen tulee reagoida. Oppilaita opastetaan myös internetissä tapahtuvan seksuaalisen häirinnän huomaamiseen ja siihen, miten siltä vältytään. Oppilaita kannustetaan kertomaan, jos huomaa häirintää, joka kohdistuu joko itsen tai toiseen oppilaaseen. Mikäli oppilas on kokenut sukupuolista tai seksuaalista häirintää, asiassa kuullaan oppilasta ja huoltajille ilmoitetaan asiasta. Oppilas ohjataan kouluterveydenhoitajalle, -kuraattorille tai -psykologille, jonka kanssa asia käydään läpi. Mikäli tapauksen luonne vaatii, koulu tekee lastensuojeluilmoituksen ja on yhteydessä poliisiin.

Kymenlaakson steinerkoulu korostaa ajatusta jokaisen ihmisen ainutlaatuisesta yksilöllisyydestä. Se pyrkii siihen, että tämä näkemys ei jää pelkäksi kauniiksi julistukseksi vaan toteutuu arjessa sekä jokapäiväisessä

työssä. Oppilaita ei sidota mihinkään valmiiseen ajattelumalliin, poliittiseen, uskonnolliseen tai maailmankatsomukselliseen.

Arvokeskusteluja käsitellään viikoittain opettajakunnan kollegiossa. Keskusteluja käydään myös muun henkilökunnan ja johtokunnan kanssa (ja keskuudessa) säännöllisesti läpi lukuvuoden. Huoltajien kanssa keskusteluja käydään sekä luokittaisissa että koko koulun yhteisissä vanhempaintapaamisissa sekä myös opettajien ja yksittäisten huoltajien välillä. Vanhemmille on myös annettu mahdollisuus vastata kirjallisesti koulun tasa-arvon toteutumisesta (kysely; 01/2020).

6. Toimintaohje kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltilanteisiin

Jos sinua ja/tai toista koulun oppilasta kiusataan, häiritään seksuaalisesti tai joudut seksuaalisen väkivallan kohteeksi, toimi näin:

1. Ilmoita heti asiasta omalle luokanopettajalle, luokanohjaajalle, rehtorille tai jollekin koulun henkilökuntaan kuuluvalle aikuiselle tai huoltajalle.
2. Opettaja ja/tai rehtori selvittävät, mitä on tapahtunut.
3. Opettaja ja/tai rehtori puhuttelevat kiusaajaa, häiritsijää tai väkivallan tekijää. Mikäli tapaus on sattunut internetissä, tarvittaessa asia annetaan poliisin tutkittavaksi.
4. Tapauksesta riippuen asiasta ilmoitetaan muille viranomaisille.

Kiusattu, seksuaalisesti häiritty tai seksuaalisen väkivallan kohteeksi joutunut oppilas ohjataan tarvittaessa kouluterveydenhoitajalle, -kuraattorille tai -psykologille asian purkua varten.

7. Arvot yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon tukena

Oppiva yhteisö edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi samanarvoisina. Samanarvoisuus ei merkitse samanlaisuutta. Yhdenvertainen kohtelu edellyttää sekä perusoikeuksien ja osallistumisen mahdollisuuksien turvaamista kaikille että yksilöllisten tarpeiden huomioon ottamista. Tuemme jokaisen koulussamme työskentelevän ja opiskelevan itsetuntemuksen ja itsearvostuksen kehittymistä.

Tärkeää on myös, että jokainen Kymenlaakson steinerkoulussa ottaa vastuuta omasta työstään, omasta ja muiden hyvinvoinnista sekä yhteisestä ympäristöstä. Koulussamme tuetaan mielikuvituksen ja luovan ajattelun kehittymistä. Kannustamme oppilaita luovuuteen sekä opiskelussa että muussa koulun järjestämässä toiminnassa. Käytännöt ja palautteen antaminen suunnitellaan ja toteutetaan oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti. Erityistä huomiota kiinnitetään oppilaiden onnistumisiin ja oppimisen edistymiseen suhteessa aiempaan osaamiseen.

Oppivan yhteisön rakenteet ja käytännöt edistävät hyvinvointia ja turvallisuutta ja luovat siten edellytyksiä oppimiselle ja elämälle. Nämä näkökulmat ulottuvat kaikkeen koulutyöhön ja ohjaavat jokaisen työskentelyä. Toiminnassa otetaan huomioon yhteisön jäsenten yksilöllisyys sekä yhteisön tarpeet. Koulun käytännöt ovat joustavia ja mahdollistavat monipuolisen toiminnan.

Oppilailla on yhdenvertainen mahdollisuus saada ohjausta sekä tukea kehitykseensä ja oppimiseensa sekä yksilöinä että ryhmän jäseninä. Kiusaamista, väkivaltaa, rasismia tai muuta syrjintää ei hyväksytä ja epäasialliseen käytökseen puututaan. Koulutyössä pyritään arjen ennakoitavuuteen ja kiireettömyyteen. Kuulluksi tuleminen ja oikeudenmukaisuuden kokemus rakentavat luottamusta. Rauhallinen ja hyväksyvä

ilmapiiri, hyvät sosiaaliset suhteet sekä ympäristön viihtyisyys edistävät työrauhaa. Tavoite on, että jokainen tuntee kuuluvansa kouluyhteisöömme ja välittää muiden hyvinvoinnista.

Opetuksen rakentaminen innostavaksi ja siten elinikäistä oppimista tukevaksi on ennen kaikkea jokaisen opettajan tehtävä. Opettajien tukena on tässä koulun opettajakunta. Johtokunnan tehtävä on luoda siihen mahdollisuuksien mukaan taloudelliset puitteet.

8. Arvio aikaisempaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamiseen ja tuloksiin

Kymenlaakson steinerkoulun opetussuunnitelmassa kerrotaan oppilaiden yhdenvertaisesta kohtelusta. Oppilaitoksen varsinainen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma on ollut käytössä vuodesta 2016. Koulumme opetus- ja opiskeluhuoltosuunnitelmissa on ohjeistettu, miten toimia kiusaamis-, väkivalta- ja häirintätilanteissa. Koulumme henkilöstö on tutustunut ohjeisiin. Toimintaohjeet ovat olleet riittävät.

9. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvotilanteen kartoitus

Kymenlaakson steinerkoulussa kaikki kouluyhteisön jäsenet osallistuvat yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöhön, ja näiden toteutumista seurataan oppilaskeskusteluilla ja -kyselyillä sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöryhmän (opettajakunta) säännöllisellä seurannalla. Ryhmä seuraa tähän suunnitelmaan kirjattujen ja yhteisesti hyväksytyjen tavoitteiden saavuttamista ja toimenpiteiden toteutumista. Kartoituksen tarkoituksena on selvittää koulun yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotilanne sekä tunnistaa mahdolliset ongelmat, jotka vaativat toimenpiteitä sekä arvioida tehtyjen toimenpiteiden tuloksellisuutta. Tuloksista tiedotetaan koulun henkilökunnalle, kannatusyhdistyksen hallitukselle sekä vanhemmille/huoltajille.

10. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmasta tiedottaminen

Kymenlaakson steinerkoulun yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma hyväksytään Kymenlaakson steinerkoulun kannatusyhdistyksen hallituksen kokouksessa, vähintään joka kolmas vuosi. Tästä tiedotetaan koko henkilökunnalle ja huoltajille heti suunnitelman hyväksymisen jälkeen. Suunnitelma julkaistaan myös koulun omilla verkkosivuilla (www.kymensteiner.net).

Lähteet ja lisätieto

Yhteiseen ymmärrykseen tasa-arvosta, Opas oppilaitoksen tasa-arvosuunnitelman laadintaan.

Opetushallitus

Tasa-arvolaki 2015 (Esite 2015)

Tasa-arvolaki, oppilaitokset ja sukupuolen moninaisuus (Esite 2015)

Yhdenvertaisuuslaki

Tasa-arvolaki

Tasa-arvovaltuutettu

<http://www.yhdenvertaisuus.fi/>